

[Victor Larsen.]

Det danske Folk er et frit Folk, det finder sig ikke i Diktatur, ikke i Terror.

Aage Fogh: For udenforstaaende ser det vel mærkeligt ud, at fordi en Landmand er blevet Uvenner med en fire-fem Stykker af sine Arbejdere, sætter man Folketinget til en Eftermiddag igennem at diskutere det Spørgsmaal. Og naar man har fulgt Sagen og set, paa hvilket Grundlag der har været Mulighed for at slutte en Aftale, saa bliver man forbavset over, at det ikke allerede er sket. Jeg henviser i den Forbindelse til de to Forligsgrundlag, der er fremkommet, og som omtaltes i „Berlingske Tidende“ for Onsdag den 19. Oktober. Jeg gaar ud fra deres Rigtighed, og jeg spørger da mig selv: Er der virkelig saa fattigt med forligsdgytge Folk i Nordjylland, at det ikke er muligt at skabe Grundlag for et Fællesforlig, naar Parterne staar hinanden saa nær? Og jeg forbavses endnu mere, naar jeg hører, at endda et af dette høje Tings Medlemmer, det ærede Medlem Hr. Svend Nielsen, har været med som Forligsmand i Sagen. Der maatte have været Mulighed for Forlig, hvis der havde været Vilje dertil; hvis man havde lidt mere Fredsvilje og lidt mindre Kampiver i det nordlige Jylland, saa maatte der være Mulighed for at slutte et Forlig, og jeg haaber, at dette vil ske inden længe.

Det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup sagde mange baade kønne og rigtige Ord om de gode Landbohjemets Betydning for den opvoksende Slægt, og jeg giver min Tilslutning helt ud dertil. Det ærede Medlem citerede i den Forbindelse en Udtalelse af Formanden for de jyske Husmandsforeninger, Hr. Peter Nielsen, Tvis, og ogsaa denne Udtalelse giver jeg min Tilslutning, om Betydningen af de gode Landbohjem, der tager sig af at opdrage den kommende Landboslægt. Men jeg skal jo ikke nægte, at naar jeg endvidere har hørt det ærede Medlem Hr. J. S. Foget fortælle om Karlene, der bankede med Skeerne, og om Forvalteren, der optraadte som Vejleder og Raadgiver, og naar jeg har hørt om de Lønninger, der er betalt — og jeg gaar ud fra, at de opgivne Tal er rigtige —, saa har jeg ikke det Indtryk, at det Landbohjem, der her er Tale om, er et af dem, som det ærede Medlem

Hr. Hans Pinstrup eller Peter Nielsen tænker paa, og dette giver jo Debatten en lidt anden Baggrund.

Naar det har været muligt at skabe Interesse om dette Spørgsmaal, saa maa det formentlig skyldes, at selve Landarbejderspørgsmaalet for Tiden er Genstand for Interesse, og at man fra forskellig Side føler, at som Tilstandene er i Dag, er de ikke tilfredsstillende. Det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup fremstillede den foreliggende Sag; som om det var Tanken paa dette Grundlag at ville knægte hele det danske Landbrug, han sagde det udtrykkeligt ved netop i denne Forbindelse at nævne de 200 000 danske Landbohjem. Jeg er saadan indstillet, at selve Skudshale-Affæren forekommer mig at være af ringe Betydning, hvorimod det principielle, en Ordning af Medhjælper-spørgsmaalet i Landbruget, er af stor Betydning. Jeg vil derfor gerne, ogsaa til Belysning af den Side af den foreliggende Sag, fremføre et Par enkelte Kendsgerninger, der viser, hvordan Spørgsmaalet om Fremskaffelse af Medhjælpere i Landbruget ligger i Øjeblikket.

Af de ca. 200 000 Landbohjem har, som enhver ved, i hvert Fald de to Trediedele eller med et rundt Tal 140 000 ikke noget Landarbejderspørgsmaal, for de har ingen andre Landarbejdere end sig selv; i alle vore Husmandshjem er det Manden og Konen, der passer Bedriften, og der eksisterer Landarbejderspørgsmaalet som saadant slet ikke. Hvis man gaar videre op i Rækken, viser det sig ifølge Landøkonomisk Driftsbureau, at af de øvrige Landbohjem har de Landbrug, der har indtil 30 ha, en samlet Arbejdsudgift til fremmed Arbejds-kraft paa 3 000 Kr. højst, og det vil antagelig være ensbetydende med, at man i de Landbohjem har 2 Karle og 1 Pige, antagelig, det svarer til de 3 000 Kr., der er anført i Regnskaberne. Og jeg tør da sige, at for den Gruppens Vedkommende kan Landarbejderspørgsmaalet heller ikke være noget stort Problem i Dag. Det er de Hjem, hvor den opvoksende Landbrugsslægt faar sin Uddannelse, det er de Hjem, hvor Bondens egne Sønner eller de med ham ligestillede tjener for at lære. Og vil man spørge, hvordan Stillingen er, saa er der efter mit Skøn, hvis man vil vurdere det rigtigt, ikke noget at bebrejde Landbruget paa det Omraade,